

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Digitální učební materiál

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60
České Budějovice

Název materiálu: Vývoj psychiky a jeho determinanty – pracovní list

Autor materiálu: Mgr. Sosnová Daniela

Datum (období) vytvoření: 12. 12. 2012

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Tematická oblast: Úvod do obecné psychologie

Sada: PS1

Číslo DUM: 08

Předmět, ročník: Psychologie, 2., 3. ročník

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 23. 9. 2013, 25. 9. 2013

Třída: MSR 3., ZLY 2.

Ověřující učitel: Mgr. V. Plecerová, Mgr. V. Plecerová

Popis způsobu použití materiálu ve výuce:

Pracovním listem je vhodné navázat na výklad daného tématu v předcházející hodině. Materiál využívá deduktivních úloh, se snahou o zapojení vlastních prožitků a osobních životních zkušeností žáků, což by mělo napomoci pochopení a zapamatování si základních principů a zákonitostí. Pracovní list by měli žáci zpracovat nejprve samostatně, později ve dvojicích, a následně je vhodné provést obecný rozbor úloh a jejich řešení společně s učitelem. Žáci tak získají zpětnou vazbu. Pracovní list žáci zpracovávají samostatně a následně je vhodné provést rozbor úloh společně s učitelem. Mohou tak sloužit i jako materiály k domácí přípravě.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

PRACOVNÍ LIST

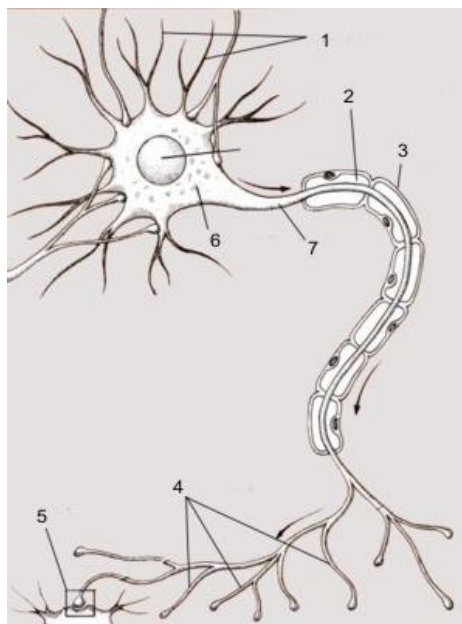
Kapitola: Úvod do obecné psychologie **Téma:** Vývoj psychiky a jeho determinanty

Úkol č. 1:

Popište stavbu neuronu a dopište dle čísel do řádků:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

obr. 1

Úkol č. 2:

Krátké výběžky neuronů se nazývají: (vyberte správné tvrzení)

- a) neurity
- b) synapse
- c) dendrity
- d) axony

Úkol č. 3:

Doplňte do tabulky, které části mozku a které druhy reflexů mají hlavní význam:

a/ Pro základní životní potřeby a afekty?

Části mozku:	Druhy reflexů:

b/ Pro řeč, myšlení, vědomou kontrolu činností?

Části mozku:	Druhy reflexů:

Úkol č. 4:

Pro praktickou část nyní vytvořte dvojice a postupujte dle návodu:

Praktická část:

Text:

Patelární (českovský) reflex je příkladem napínacího reflexu. Tyto reflexy umožňují automatické přizpůsobení svalů změnám zatížení bez regulačních zásahů mozku. Jsou důležité pro zajištění vzpřímeného držení těla.

Patelární reflex

obr. 2

Pomůcky:

neurologické kladívko
obraz svalů lidského těla

Postup:

1. Žák/yně se posadí a přeloží nohu - koleno přes nohu druhou.
Noha volně visí - svaly jsou uvolněné.
2. Na končetině nahmatejte šlachu – pod čéškou, kde se upíná čtyřhlavý sval stehenní na kost holenní.
3. Odved'te pozornost - s vyšetřovaným žákem/yní si povídejte.
4. Zlehka a energicky klepněte neurologickým kladívkem na šlachu.

Úder nesmí být bolestivý!!!

Závěr:

1. Popište, k čemu dojde?

.....
.....

2. Popište, proč k tomu dojde?

.....
.....

3. Kdyby k patelárnímu reflexu nedošlo?

.....
.....

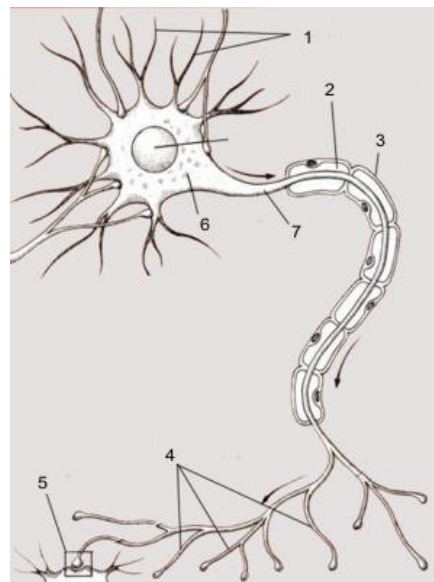
Vyhodnocení pracovního listu

Správné řešení úkolu č. 1:

Neuron:

1. dendrity
2. Myelinová pochva
3. Schwannovy buňky
4. větvení neuronu
5. synapse
6. tělo neuronu
7. neurit (axon)

obr. 3

Správné řešení úkolu č. 2:

Krátké výběžky neuronů se nazývají

- **dendrity**

Správné řešení úkolu č. 3 :

a/ Pro základní životní potřeby a afekty?

<i>Části mozku:</i>	<i>Druhy reflexů:</i>
<ul style="list-style-type: none">- ústředí v prodloužené míše- kmen mozkový	nepodmíněné reflexy - patelární reflex, ochranné reflexy: kýchací, kašlací, mrkací, sací, dýchací, polykací, potravinový reflex

b/ Pro řeč, myšlení, vědomou kontrolu činností?

<i>Části mozku:</i>	<i>Druhy reflexů:</i>
- centrum v šedé kůře mozkové	podmíněné reflexy - ucuknutí, když se dotknu něčeho horkého, slinění psů při rozsvícení světla

Správné řešení úkolu č. 4:

1. Popište, k čemu dojde?

Cílem tohoto úderu je vyvolání náhlého, krátkého a prudkého protažení svalu, které podráždí proprioreceptory, které jsou uloženy ve svalech. Všechny tyto napínací reflexy vyvolávají rychlou kontrakci svalu - odpovědí je extenze bérce („vykopnutí“ nohy).

2. Popište, proč k tomu dojde?

Cestou odpovědi organismu je reflexní oblouk, který má 5 částí.

- a. **První částí je čidlo ve formě receptoru.**
- b. **Následuje dostředivá (aferentní) dráha do centra v CNS.**
- c. **Z centra jdou cestou odstředivé (eferentní) dráhy.**
- d. **Efektor tedy výkonný orgán.**

3. Kdyby k patelárnímu reflexu nedošlo?

Tyto reflexy mizí po přetěti příslušného nervu, nemizí po přetěti míchy.

Seznam obrázků:

Obr. 1 a 3 – Bio kútik: Stavba a činnosť nervovej sústavy. *Ta3k.sk* [online]. [cit. 2012-12-12]. Dostupné z:

http://www.ta3k.sk/bio/images/stranky/zoologia/nervova_sustava/neuron_300.jpg

Obr. 2 - Muscle Reflexes. *KidPort* [online]. [cit. 2012-12-12]. Dostupné z:

<http://www.google.cz/imgres?start=109&um=1&hl=cs&tbo=d&biw=1366&bih=643&tbn=isch&tbnid=w1RJURQzFBOLzM:&imgrefurl=http://www.kidport.com/reflib/science/HumanBody/MuscularSystem/Reflexes.htm&docid=9CDTyPnK4hU9NM&imgurl=http://www.kidport.com/reflib/science/HumanBody/MuscularSystem/images/Reflexes.jpg&w=350&h=350&ei=zsv3UPKQAuah4gSE34DABQ&zoom=1&iact=hc&vpx=1098&vpy=263&dur=2921&hovh=225&hovw=225&tx=100&ty=183&sig=10605875550426405110&page=5&tbnh=148&tbnw=150&ndsp=28&ved=1t:429,r:36,s:100,i:112>